

oprac. dr Ewa Domagała-Zyśk

Współpraca Instytutu Pedagogiki KUL z ośrodkami zagranicznymi

Pracownicy Instytutu Pedagogiki systematycznie utrzymują i rozwijają kontakty z ośrodkami naukowymi w kraju i zagranicą. Przez wiele lat we współpracę międzynarodową zaangażowani byli: ks. dr hab. Marian Nowak, prof. KUL; prof. dr hab. Marian Surdacki; dr hab. Piotr Paweł Gach, prof. KUL; dr hab. Alina Rynio, prof. KUL i dr Dorota Kornas-Biela. Odbywali oni studia i staże naukowe za granicą, a także podejmowali badania naukowe m.in. wspólnie z austriackim Uniwersytetem w Klagenfurcie (University in Klagenfurt), angielskim University of Warwick, amerykańskimi West Virginia University i University of Michigan, belgijskimi Katolickimi Uniwersytetami w Leuven i Louvain-La-Neuve (Catholic Universities in Leuven i Louvain-La-Neuve), niemieckim Universität der Bundeswehr w Hamburgu oraz włoskimi: Papieskim Uniwersytetem „Salesianum” (Universita Pontificia „Salesiana”), University Sacro Cuore w Mediolanie, Istituto Luigi Sturzo, Edizioni di Storia e Letteratura, Istituto di Storia della Medicina. Uniwersytet „La Sapienza” w Rzymie (Università di Roma „La Sapienza”), Biblioteca Lancisiana, Archivio di Stato di Roma, Pontificio Consiglio per la Pastorale della Salute, Istituto Storico Italiano per il Medio Evo, Accademia Polacca delle Scienze, Biblioteca a Roma.

Obecnie współpraca międzynarodowa rozwija się głównie w oparciu o program „Erasmus”, w ramach którego Instytut Pedagogiki ma obecnie 11 umów podpisanych z następującymi uniwersytetami:

FINLANDIA

Kyminlaakson University of Applied Sciences

FRANCJA

Institut Catholique d'Etudes Supérieures, Vendée

HISZPANIA

Universidad de Sevilla

Universidad de Deusto

LITWA

Vytauto Didžiojo Universitetas (Vytautas Magnus University)

NIEMCY

Katholische Hochschule Nordrhein-Westfalen, Münster

Carl von Ossietzky Universität Oldenburg

SŁOWACJA

Katolícka univerzita v Ružomberku

SZWECJA

Göteborg University

TURCJA

Baskent University

WŁOCHY

Libera Università Maria SS. Assunta

W ramach programu „Erasmus” każdego roku kilkoro studentów wyjeżdża na półroczne studia do wybranych ośrodków, z możliwości krótkich wyjazdów korzystają systematycznie także pracownicy naukowcy Instytutu. W latach 2004–2009 odbyło się 20 wyjazdów pracowników i 34 wyjazdy studenckie.

W ostatnich latach pracownicy Instytutu brali udział w wielu znaczących programach naukowych o charakterze międzynarodowym:

- W ramach Stowarzyszenia Instytutów Pedagogiki Uniwersytetów Katolickich (Association Catholique Internationale des Institutions de Sciences de l'Éducation) (ks. dr hab. M. Nowak, prof. KUL) Instytut Pedagogiki KUL był odpowiedzialny za przygotowanie międzynarodowej konferencji ACISE w 2006 r. na temat: „Misja uniwersytetu katolickiego wobec współczesnych społeczeństw”. W ramach prac Stowarzyszenia Instytut każdego roku (począwszy od 2008 r.) uczestniczył w seminarium elektronicznym oraz w przygotowywanym programie kształcenia „Master européen en culture et en éducation” (a w tym również „Master européen en science de l'éducation”). Ks. M. Nowak jest od 2004 r. członkiem Zarządu Głównego i uczestniczy w spotkaniach Rady Programowej Stowarzyszenia ACISE (jako członek Conseil d'Administration de l'ACISE).
- Z Katholische Akademie in Bayern – München (Niemcy) prowadzona jest współpraca w zakresie badań nad myślą pedagogiczną Romano Guardiniego (ks. dr hab. M. Nowak, prof. KUL).
- Współpraca w planie badawczym edukacji emocjonalnej w Europie – „Conceptual and practical issues relating to affective education from a European perspective” prowadzona była przez ks. dra hab. M. Nowaka, prof. KUL. Projektem kierował prof. Peter Lang (Institute of Education University of Warwick, Coventry – Anglia).

- Katedry Pedagogiki Ogólnej współpracuje w inicjatywie „deutsch-polnische Konferenzen“ w ramach „Zusammenkünfte deutscher und polnischer Pädagogen, Erziehungswissenschaftler und Bildungsforscher“, ks. dr hab. M. Nowak, prof. KUL uczestniczył m.in. w konferencji w dniach 22-24.09.2006 r. w Lipsku na temat: „Bürgerschaftliche Bildung und Erziehung (civic education), (über-)nationale Werte, Geschichtsbewusstsein und deren Vermittlung“, po konferencji artykuł ks. M. Nowaka: *Staatsbürgerliche und bürgerschaftliche Erziehung. Vergleichende Analyse in europäischer Perspektive* został opublikowany w: *Oldenburg, Bis-Verlag der Carl von Ossietzky Universität Oldenburg*, Hrsg. F. W. Bush, W. Hörner, M. S. Szymański, Oldenburg, 2007, s. 17-28.
- Instytut Pedagogiki uczestniczy w badaniach personalistycznych nad wychowaniem we współpracy z Uniwersytetem w Padwie (Università degli Studi di Padova), koordynatorem współpracy była początkowo prof. G. Flores d'Arcais, obecnie jest prof. Anna Maria Bernardinis. Efektem jest kilka publikacji ks. dra hab. M. Nowaka, prof. KUL w „Rassegna di Pedagogia. Pädagogische Umschau” w tym także prezentacja polskiej myśli pedagogicznej: *Il pensiero pedagogico contemporaneo e la situazione della pedagogia in Polonia*, „Rassegna di Pedagogia. Pädagogische Umschau”. (Pisa-Roma), 67 (LXVII), 2009, s. 185-203. IP współpracuje także z Centrum Studiów Personalistycznych w Teramo – Włochy, zaowocowało to m.in. opracowaniem haseł-biogramów: *S. Kunowski, T. Kukołowicz, B. Suchodolski*, opublikowanych w: *Enciclopedia della persona nel XX secolo*, Padova 2009 oraz w redakcji czasopisma „Pròsopon”.
- Współpraca Katedry Pedagogiki Ogólnej z Center for Higher Education Research and Development of the University of Debrecen (CHERD-Hungary) supported by REVACERN – w realizacji badań na temat: „Religion and Values – a Central and Eastern European Research Network”, jej efektem jest m.in. artykuł ks. dra hab. M. Nowaka, prof. KUL: *Church-related Higher Education in Poland* opublikowany w: *Religion and Higher Education in Central and Eastern Europe*, ed. by Gabriella Pusztai, (Régió és Oktatás), Debrecen 2010, s. 55-79.
- Ks. dr hab. M. Nowak, prof. KUL prowadził także współpracę z Instytutem Pedagogiki Uniwersytetów w Leuven (prof. Jan. Maschelain oraz prof. Mariette Hellemans) oraz w Louvain-La-Neuve (prof. Jean-Marie de Ketele).

- Współpraca dr hab. A. Rynio, prof. KUL z ośrodkami w Mediolanie – prof. Stefano Alberto; Weronie – prof. M. de Beni; Bari – prof. Constantino Esposito, Austrii – prof. Michael Waldstein, Uzbekistanie – ks. Józef Adamowicz.
- Pracownicy Katedry Pedagogiki Specjalnej uczestniczyli w latach 2004-2006 w programie „Los stato della ricerca in Pedagogia Speciale in Europa – Special Pedagogy in Europe” koordynowanym przez prof. Franco Larocca i prof. Andrea Ghidini z Dipartimento Di Scienze Dell’Educazione Università degli Studi di Verona we Włoszech (dr hab. K. Krakowiak, prof. KUL; dr B. Sidor-Piekarska, dr D. Biela, dr E. Domagała-Zyśk).
- Stała współpraca badawczo-naukowa prowadzona jest z Language Resource Centre Faculty of Arts Charles University of Prague w Republice Czeskiej (dr E. Domagała-Zyśk).
- Zostały zrealizowane projekty badawcze dotyczące psychologii prokreacyjnej i prenatalnej (dr D. Kornas-Biela: School of Nursing, University of Michigan, USA; Fulbright grant nr 14025; West Virginia University, USA).
- Dr hab. K. Krakowiak, prof. KUL i zespół pracowników Katedry Pedagogiki Specjalnej prowadzi systematyczną współpracę z National Cued Speech Association, w USA w zakresie badań nad metodą Cued Speech (fonogestami). K. Krakowiak jest członkiem międzynarodowej Advisory Council stowarzyszenia National Cued Speech Association.
- Badania naukowe oraz współpraca i kontakty z ośrodkami naukowymi we Włoszech prowadzone są przez Katedrę Historii Opieki Społecznej. Efektem są stypendia, z których korzystał jej kierownik prof. dr hab. M. Surdacki (staż naukowy na Uniwersytecie „La Sapienza” w Rzymie – 1980/1981, stypendium na Uniwersytecie w Perugii [Universita Degli Studi di Perugia] – 1980, 1986, stypendium Szkoły Historycznej Włosko-Polskiej w Rzymie – 1988-1990, stypendium Fundacji Karoliny Lanckorońskiej w Rzymie – 1994, 2001; to ostatnie przyznane także na 2006 r.).
- Z greckim uniwersytetem The Agean University w Mytilene (prof. A. Zissi) prowadzona jest współpraca dotycząca znaczenia kapitału społecznego w przeciwdziałaniu trudnościom szkolnym dzieci i młodzieży (dr E. Domagała-Zyśk 2009-2010).
- Ważnym polem współpracy jest działanie dla potrzeb Kościoła Powszechnego, poprzez zaangażowanie w działania Rady Papieskiej. Dr hab. K. Krakowiak, prof.

KUL współpracuje z Pontifical Council for Health Care Workers w zakresie projektu „Ephphatha! The Deaf Person in the Life of the Church”, zaś dr D. Kornas-Biela z Papieską Radą do spraw Rodziny oraz z Kongregacją do spraw Edukacji Katolickiej (Congregation for Catholic Education): czynny udział (z referatem) w IV European Symposium of University Professors Università Cattolica del Sacro Cuore, Rzym, 22-25 czerwca 2006 r.

- W 2008 r. w Instytucie realizowany był program „Procora” – wspólnie z ośrodkami naukowymi z Francji i Niemiec oraz ośrodkami zajmującymi się praktyką edukacyjną, w ramach programu „Leonardo da Vinci”. Głównym celem projektu było wypracowanie wspólnych standardów kształcenia pracowników socjalnych dla Europy (ks. dr hab. M. Nowak, prof. KUL, dr P. Magier).
- Pracownicy i studenci KUL uczestniczyli w Katholischen Fachhochschule Münster w europejskim programie kształcenia pracowników socjalnych, zatytułowanym „Making Civil Society Work – European Spring Academy 2006”.
- Współpraca Katedry Dydaktyki i Edukacji Szkolnej z Pedagogická Fakulta Katolíckej Univerzity v Ružomberku zaowocował udziałem w opracowaniu pozycji zbiorowej *Tyžden európskej vedy*, Ružomberok 2007, w którym znalazły się artykuły: K. Chałas: Antropologické podmienky preferovanej a uskutočňovanej hierarchie hodnôt. (s. 24-30) i Charizmy Hnutia Svetlo – Život ako základ výchovného systému školskej triedy (s. 50-55).
- W latach 2004-2006 dr hab. P. Gach, prof. KUL uczestniczył w międzynarodowym programie badawczym „Regular Clergy’s economic presence in the early modern Europe and American continent through the national enquiries”. Koordynatorem badań naukowych był prof. Fiorenzo Landi z Uniwersytetu w Bolonii (Dipartimento di Discipline storiche Università di Bologna) we Włoszech.
- Współpraca z organizacją New Women for Europe dla Parlamentu Europejskiego, czynny udział (referat, publikacja w trzech językach) jako reprezentant tej organizacji w międzynarodowej konferencji zorganizowanej w Brukseli przez Union for Europe of the Nations Group, Care for Europe, Materncare and New Women for Europe w Parlamencie Europejskim na temat: „Aid for Women’s Health, which agenda is best? Reproductive rights? Evidence before ideology”, 8 marca 2006 (dr D. Kornas-Biela).
- Współpraca z Wydziałem Filozoficznym Uniwersytetu w Trnawie (prof. M. Mraz), zaowocowała zaproszeniem do publikacji artykułu *Humanistický prístup k*

prenatalnemu obdobiu rozvoja človeka, w: *Sociálne univerzum v pohľade humanitných vied*, red. T. Bąk, M. Mráz, Trnava, 2008, s. 72-83 (dr D. Kornas-Biela).

- Współpraca z Purdue Calumet University w USA (School of Education) zapoczątkowana udziałem pracowników Instytutu Pedagogiki KUL w „Symposium on Teaching and Learning”, Lublin 2008 (dr D. Kornas-Biela, dr B. Sidor-Piekarska, dr Ewa Domagała-Zysk, dr K. Uzar), kontynuowana w formie wspólnych publikacji, wymiany wiedzy i doświadczeń praktycznych w trakcie wizyty studyjnej w USA (Indiana 2010, dr Katarzyna Uzar).
- W 2008 r. Instytut Pedagogiki koordynował (dr hab. M. Nowak, prof. KUL, dr E. Domagała-Zyśk) dwie edycje programów intensywnych „Erasmus”, zatytułowanych „Building Civil Society and Fighting Social Exclusion”, „Contemporary Challenges for Social Work”, „Spring Academy 2008” i „Autumn Seminars 2008”. W programach wzięło udział siedemdziesięciu dziewięciu studentów i dziewiętnastu nauczycieli akademickich z dziewięciu uniwersytetów z Finlandii, Szwecji, Litwy, Słowacji, Irlandii, Hiszpanii, Niemiec, Turcji i Polski. Program miał formę dwutygodniowych seminariów, w czasie których studenci uczestniczyli w wykładach i dyskusjach dotyczących aktualnych problemów społecznych w ujęciu międzynarodowym, a także mieli możliwość zapoznania się z praktyką pracy socjalnej w Polsce poprzez wizyty w instytucjach prowadzących pracę socjalną na terenie Lublina. Projekty „Spring Academy 2008” i „Autumn Semianrs 2008” zostały w maju 2010 r. wyróżnione przez Directorate General for Education and Culture Unii Europejskiej jako wzorcowe projekty w kategorii programów „IP Erasmus”.
- Pracownicy Instytutu regularnie biorą udział w znaczących konferencjach zagranicznych (np. „Children and Youth in Emerging and Transforming Societies” w Oslo, 2005; „Special Pedagogy in Europe: Problems and State of the Research” w Weronie, 2006; „Vidim, co Neslyšim” w Ostrawie, 2007; „10th Symposium of The European Society for the Study of English” w Turynie, 2010; „3rd International Conference Children and Youths in Changing Societies” w Tesalonikach, 2010).
- W roku akademickim 2009/2010 prowadzony był projekt „How to become an expert in social work”, w ramach którego studenci Instytutu Pedagogiki KUL oraz Kymenlaakson University of Applied Science uczestniczyli w serii seminariów elektronicznych z zakresu pracy socjalnej. Projekt koordynowali: ks. dr hab. M. Nowak, prof. KUL, dr E. Domagała-Zyśk oraz mgr inż. T. Petkowicz.